СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 145. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 22 червня, 1934. VOL. XLII. No. 145. Jersey City, N. J., Friday, June 22, 1934. THREE CENTS.

ЩЕ НЕМА ПОРОЗУМІННЯ МІЖ РОБІТНИКАМИ ТА ПІДПРИЄМЦЯМИ В СТАЛЕВІЙ ІНДУСТРІЇ

ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ НАБУВ БІЛЬШІ ПРАВА В ПОСЕРЕДНИЦТВІ МІЖ РОБІТНИКАМИ И ПІДПРИЄМЦЯМИ.

ВАШИНҐТОН.—Секретарка праці пані Перкінс передала домагання представників робітників сталевої індустрії Американському Залізно-Сталевому Інститутови. Притім секретарка не поробила своїх cвнваг, даючи тим можливість безпосереднього порозуміння між робітниками та підприємцями без зовнішнього натиску. Директори головних сталевих компаній вже відбули свою нараду в помешканню Інституту. Хоч вислідів наради не опубліковано, то пресі стало відомо, що вони схиляються до того, що найліпшим способом розвязання непорозуміння між робітниками й підприємцями сталевої індустрії булоб призначення спеціальної комісії секретаркою праці. Тимчасом справа порозуміння не посунулася вперед.

Секретарка праці присвятила всю свою увагу реорганізації свого секретаріяту, який тепер набув такі права в полагоджуванню робітничо-підприємських непорозумінь, яких він не мав ще від самого свого заснування в 1913 році. Першим своїм завданням секретарка ставить найскоршу організацію комісії, чи кількох комісій, для полагодження непорозумінь, коли вони виникають між підприємцями і робітниками. Цим способом сподіваються зменшити ту війну, яка все точиться в індустрії.

ДВА ЗІЗДИ В НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК. — В днях 23 і 24 червня відбудуться в Ню Йорку, в залах У. Н. Дому при 6-тій вулиці, два річні зїзди: Стрілецької Громади й Організації Державного Відродження України (ОДВУ).

МОЗКОВИЙ ТРОСТ ЛИШИТЬСЯ ДАЛІ.

НЮ ГЕЙВЕН (Конн.). — Президент Рузвелт підчас своєї промови з нагоди надання йому ейльським університетом титулу гонорового доктора прав, заявив, що так званий мозковий трост буде існувати далі. Президент каже, що цілком слушно є кликати до розвязки державних проблєм людей, найбільше до того підготованих, які не залежать від тих, чи інших політичних впливів.

ВІДМОВИЛИСЯ ВІД КОДЕКСУ.

ВАШИНҐТОН.—Представники підприємців, що чистять і фарбують одежу, відмовилися від виконання кодексу Найри, який вони підписали 8 листопада 1933 року. В свому листі до президента Рузвелта вони заявляють, що до цього привело їх поступовання головного адміністратора Найри, ґенерала Джансона, який, нікого не повідомивши, скасував пакт про котрою цін. Це тяжко відбилося на всій індустрії й унеможливило виконувати інші вимоги кодексу.

ШУКАЮТЬ СЛІДІВ ПАНІ ТОФЕРСОН.

НЮ ЙОРК. — Поліція одержала повідомлення з Відня (Австрія), що там не знайдено слідів крови на одежі нюйорської адвокатки Агнеси Тоферсон, яка безслідно пропала, ставши дружиною капітана Подеряжа. Тому австрійська поліція не зможе тримати під арештом цього капітана, якщо з Америки не прийшлють конкретного кримінального обвинувачення.

Американська поліція тепер напружує всі сили, щоби відшукати сліди великої скрині, яку Подеряжа купив перед своїм відїздом з Америки до Европи. Стало відомо, що тієї скрині на пароплаві з Подеряжем не було. Припускають, що в ній міг бути труп Агнеси Тоферсон.

ЗБІЛЬШАЮТЬ ФАБРИКУ ЛІТАКІВ.

ВАШИНҐТОН. — Секретар фльоти Свансон заявив, що на розбудову філяделфійської фабрики будови воєнних літаків видадуть 2,700,000 долярів. Це дасть можливість тій фабриці збудувати 10% з наміченого пляну будови 1,184 нових літаків для фльоти.

УРАТОВАНО 306,887 ДОМІВ.

ВАШИНҐТОН. — Домовласницька позичкова корпорація оголосила, що за минулий рік завдяки державній допомозі бондами в сумі 923,416,733 долярів уратовано від страти домовласниками 306,887 домів.

Сімдесять третій конгрес, давши значні нові асигнування на цю справу, уможливив поширення праці корпорації.

ГОЛЯРІ ЗАСТРАЙКУВАЛИ.

ДЖЕРЗІ СІТИ (Н. Дж.). — В 460 голярнях застрайкували голярські робітники. Їх юнія домагається мінімуму плати 25 долярів тижнево і 46-годинного тижня праці. Крім того 60% з кожного крісла, що принесе 37 долярів тижнево.

Дотепер вони отримували 18 долярів тижнево за 48-годинний тиждень праці й 50% з кожного крісла, що приносило приходу 50 долярів тижнево. Цей контракт між юнією та власниками голярів тепер скінчився.

ЛІБЕРАЛИ ПЕРЕМОГЛИ НА ВИБОРАХ В ОНТЕРІО.

На провінціяльних виборах в Онтеріо перемогли лібералі. Консервативи, що були при владі без перерви 25 років, вибрали ледви кількох своїх представників до провінціяльного парляменту. Таксамо й у провінції Саскачеван, де вибори ще не скінчені, замітну перевагу мають лібералі.

ДОМАГАЮТЬСЯ СТЕРИЛІЗАЦІЇ МОЛОДОГО ВБИВНИКА.

Суд коронера в Повел Рівер, Б. К., розслідкував недавно вбивство 10-літнього Джана Мак Фарлейна і видав присуд, що „хлопець погиб від ударів в голову якимсь тупим предметом у руках незнаної особи або осіб, але зізнання вказує на Френка Міллена, молодого хлопця, який признався до злочину". Дальше у присуді стоїть: „Ми поручаємо, щоколиб Френка Міллена узнали винуватим злочину і знайшли його умово збоченим, щоби примінити спосіб стерилізації".

ЗА 10 СОТИКІВ ЗРАНИВ БАТЬКА І ВБИВ БРАТА.

У Тарнові трапилася цими днями жахлива трагедія через 10 сотиків. Ото від праці поверталися два робітники, що розвозили вугля: Станислав Кубісь і його батько Ян Кубісь. В одній хвилині вони почали сваритися за розподіл заробленої платні. В часі сварки син витягнув ніж і зранив батька в живіт. Саме тоді надійшов брат Станислава, Степан, і станув в обороні батька, але Станислав кинувся на нього і пробив його ножем у серце, так що він згинув на місці. Братовбивника арештовано. Характеристичне, що предметом спору була ріжниця в заробітку за 10 сотиків.

ЖАХЛИВА КАТАСТРОФА В БЕЛЬГІЇ.

У копальні вугля в Патіражі (в Бельгії) вибухли гази в коридорі в глибині 805 м. під землею. Працювали там 46 робітників. Пятьох із них добули страшно попарених. Решта не відповідала на сиґнали. Нічю стверджено, що 41 шахтярів згинули. Їх тіла звуглені. З емігрантів із Польщі, яких у тій копальні працює багато, не було ніодного вбитого або раненого. Як трупів добули з копальні, мусіли шиб замурувати, бо став горіти. На місце катастрофи приїхав король і члени уряду.

ЗНАЙШЛИ КІСТЯК МАМУТА.

Кістяк мамута знайшли робітники в Локитках, пов. Товмач, при роботі в каменоломі. Кістяк зберігся дуже добре. На місце приїхав від покутського археольогічного товариства д-р Грабовський, щоби допильнувати робіт при добуванні цінного предмету.

ЗНАЙШЛИ ГРЕЦЬКІ ПАПИРУСИ.

При розкопках у старинному греццько-римському місті Телетуніс, що лежить на території старої єгипетської провінції Фаюм, знайшла археольогічна експедиція понад тисячу грецьких папирусів. Більшість з них збереглася знаменито.

ЗАСУДЖЕНА НА ВЯЗНИЦЮ ЗА ПЕРЕВЕРТАННЯ ПЯНИХ.

Мейрі Сікер у Вінніпегу була невдоволена, коли бачила пяних у посіданню грошей. Це не по правді, вона думала, щоби так марнувати на напитки гроші, які вона моглаб дуже корисно вжити. Тому вона старалася направити такі нерівності. Її спосіб, як розказувала в суді, був простий. Вона брала гроші від таких осіб і складала їх на свій рахунок, що має називатися „перевертанням пяних". Суддя назвав це крадіжею і засудив Мейру на шість місяців тюрми. Жертвами її були Г. Деррик з Талберг, Ман., що стратив $116.67, і П. Рудик з Вінніпегу, що стратив неозначену суму. Він каже, що мав $300, які пропали.

ЗИЧИВ НАЛІВО Й НАПРАВО.

Перед судом присяглих у Реджайні (Канада) відповідав на днях В. О. Дупро за три випадки крадежи. Дупро був авдитором і контролював муніципальні касові книжки. В політиці він зараховує себе до лівих. Тепер його назначили кандидатом до саскачеванської леґіслятури з боку зеленого фронту. При переслуханих питаннях виявилося, що Дупро шість літ зичив гроші наліво й направо і ніколи довгу не повертав, а все зичив у секретарів муніципалів, міських урядників, готельників і т. д. Його позички йшли від $48 до $1,700. На розправі Дупро заявив, що він після внесення оскарження деякі довги повернув.

БОЛЬШЕВИЦЬКА АРИСТОКРАТІЯ.

З Москви повідомляють, що большевицька влада проголосила в себе нову аристократичну суспільну клясу, до якої можуть належати тільки люди, заслужені для совітської держави. Названо їх „шляхотними людьми нашого краю", причому преса заохочує всіх інших діячів взятися до роботи за приміром аристократів.

ПОДАТКОВИЙ ЕКЗЕКУТОР ДЕФРАВДАНТОМ.

Екзекутором скарбового уряду у Львові був Мечислав Лукович, колишній торговельний помічник, який так солідно сповняв свої обовязки, що вже в короткому часі спроневірив 1,500 зл. Одначе замість викинути його з уряду та потягнути до судової відповідальности, Луковича приділили як екзекутора на львівський повіт. Тут він знову здефравдував 1,628 зл., а крім того сфальшував квіти скарбової каси на суму 666 зл. Поставлений перед суд, признався до вини, мовляв, що здефравдовані гроші пропив з товаришами та протратив на любовниці. Несовісного екзекутора засудили на півтора року вязниці та втрату прав на 5 літ.

КАТАСТРОФАЛЬНІ НАСЛІДКИ ХМАРОЛОМУ.

Над Тиберіядою, містом, що лежить над Галилейським озером, обірвалася хмара. Впродовж кількох хвилин злива залляла цілу стару дільницю міста та знищила багато домів. Повінь змела дослівно кілька вулиць з лиця землі. Досі витягнули з води 20 трупів. Підчас того, як вода розмулювала доми, стіни, що падали, поранили кільканадесять осіб.

ЗАБУЛИ ПРО СВОЇ ДЕПОЗИТИ В БАНКАХ.

Депозити, вложені більше як пять літ тому в банки полудневого Саскачевану, про які їх власники забули, представляють гарну суму. Ціла сума „забутих" рахунків у Реджайні, Мус Джо і інших місцях представляє $37,884.

СЕСТРА ВБИЛА ПРИПАДКОВО БРАТА.

Кларенс Веялс, літ 15, в Редвил, Саск., хотів приглянутися ліпше влучі, до якої стріляла група людей, між котрими була й його 17-літня сестра Евеліна. Його остерігали, але він поступив вперед, коли черга стріляти прийшла на його сестру. Куля поцілила його з заду в голову. Його взяли негайно до бюра д-ра Крейна, а потім до шпиталю у Вейборн, але врятувати його життя не вдалось. Він помер дві години по нещаснім випадку.

ЖАХЛИВА СМЕРТЬ ДИТИНИ.

Цими днями 5-літня дитина масаря Голуфки в Золочеві згинула у жахливий спосіб. Коли родичі були заняті в крамниці, вбігла дитина до кухні, в якій хвилево нікого не було, і впала в баняк з кипятком, зглядно звареним свіжо студинцем. Попарення обняло ціле тіло з винятком лише голови. Всяка поміч була безуспішна і дитина в кілька годин після випадку серед страшних мук закінчила життя.

ГРОМОЗВІД НА КАПЕЛЮСІ.

Одна фабрика в містіМіляно (в Італії) впала на цікаву думку. Зробила громозвід, який можна причепити на капелюх. Громозвід дасться гарно обвинути довкола капелюха, а не є тяжкий. Такий громозвід буде добрий для селян, яких на полі заскочить буря. Тоді громозвід розвинуть і застромлять у землю. Винахідник твердить, що грім тоді не може вдарити в селянина.

ЧЕРГОВІ УСПІХИ ГАРКАВЕНКА В БЕРЛІНІ.

Змагання „за золотий пояс Берліна" добігають до кінця. Нашому славному змагунови О. Гаркавенкові вдалося добути три чергові перемоги. У зустрічі з Французом Руальом Сан Маром Гаркавенко переміг його за 15 хвилин. Дуже грізного свого суперника, румунського заступника Василя Колева (з походження Українця) переміг наш чемпіон за 40 хвилин. Та з найбільшим зацікавленням очікували всі на зустріч Гаркавенка з американським Негром Р. Сікі, який переміг усіх своїх противників, — крім Німця Шварца — своїм спеціяльним хопом, т. зв. „американською краваткою". Та Негр перечислився цим разом. Саме у хвилині, коли Сікі держав нашого чемпіона у такій „краватці", він показав свою правдиву зручність і силу. Блискавично вихопився йому з рук і заки Негр зорієнтувався у ситуації, лежав як довгий на обох лопатках. Присутні на цих змаганнях зробили Гаркавенкові велику овацію. Турнір закінчиться 17. травня ц. р. Дорішаючого двобою — за золотий пояс Берліна стане проти нашого мистця Німець Шварц, який залишився досі без поразок. Усі сподіваються, що Гаркавенко вийде переможцем.

ТИСЯЧІ НОВИХ АРЕШТОВАНИХ В ПОЛЬЩІ, МІЖ ЯКИМИ НАЙБІЛЬШЕ УКРАЇНЦІВ

ВАРШАВА (Польща). — Американські кореспонденти подають, що по цілій Польщі ведуться арештування у звязку з убивством міністра Перацького. Досі арештовано тисячі осіб. Найбільше арештують на українських землях. Сотки осіб будуть вислані на днях до концентраційних таборів. Між арештованими є теж сторонники польських наців і дехто з всепольського табору.

Найбільшу увагу звернула польська влада на Організацію Українських Націоналістів. Її вважає вона виновницею терору і саботажів, яких тепер так багато в східній Галичині. Американські кореспонденти подають, що українські націоналісти є дуже активні по школах і університетах. В останніх часах взялися вони будувати по українських селах памятники для поляглих в українсько-польській війні. Ті памятники будовано звичайно на перехрестях і видних публичних місцях. Намаганося довести до того, щоби кожде село мало такий памятник. Зприводу того приходило між націоналістами і поліцією до частих сутичок, бо поліція дістала від влади наказ нищити ті памятники поляглих. В однім селі, каже американський кореспондент, жінки і малі діти лежали 24 години, на гробі поляглих українських борців і треба було польській поліції аж покликати відділ війська, щоби їх розігнати. Саботажі, які є на українських землях, є на думку кореспондента, кермовані з одного центра. Він подає, що викрито в Кракові хемічну лябораторію Організації Українських Націоналістів, себто викрито її в місці, яке є далеко віддалене від місця саботажів, а зате є положене близько чехословацької границі, звідки можна легко перемачковувати зброю й муніцію. По викриттю тої лябораторії переведено негайно масові арешти серед Українців, а багато з них вже є в дорозі до концентраційних таборів. Інший американський кореспондент подає, що в самім тільки Львові арештовано 1,000 осіб.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОСОЛ У ХАРКОВІ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Українське Бюро в Женеві подає:

Дня 28 травня прилетів до Харкова з Москви посол Злучених Держав Америки в СССР, Вилєм Буліт, у супроводі заступника військового аташе посольства, Гвайта. На аердромі зустріли посла уповноважений Народнього Комісаріяту Закордонних Справ СССР при уряді УССР, тов. Калина, голова харківської міськради тов. Саріков, комендант Харкова тов. Петров, представники преси та „Інтуриста" й інші. „Пролітаючи над окремими містами СССР, — казав Буліт, — зокрема над Харковом, я особливу увагу звернув на те, що всюди проводиться велике будівництво, що багато нових будівель зросло та помітно кидаються в очі". Таке передають „Вісті". Шкода, що панови послови не кидаються в очі величезні масові могили Українців, вмерлих з голоду під московським пануванням. Судячи по світлинах, що дісталися й за кордон, їх можна би було бачити і з літака.

ДО ЛИТОВСЬКО-ПОЛЬСЬКОЇ ЗГОДИ.

ВАРШАВА. — Польський уряд є тої думки, що в Литві увязнено найбільш непримиримого ворога Польщі, бувшого премієра Вальдемараса. І тому висилають до Ковна бувшого польського премієра Пристора, котрий є уроженцем міста Вильна і має рідню на Литві, щоби перетягнути Литву на польський бік. Кажуть, що отсе перший раз одержав такий високий польський достойник литовську візу. Крім того з Литви виїде делєґація на міжнародню залізничу конференцію, яка відбудеться в Кракові. Це теж перший раз литовська делєґація являється офіціяльно на польській землі.

АВТОКРАТІЯ В СОВІТАХ ЗРОСТАЄ.

МОСКВА. — Знесено воєнну революційну раду, а всю владу сконцентровано в одній особі комісара війни, яким є тепер Ворошилов. Змінено теж назву комісаріяту війни і маринарки. Ця установа буде називатися „Народний комісаріят оборони СССР".

СВАРЯТЬСЯ З ЛЮБОВИ ДО ІРЛЯНДІЇ.

ДОБЛИН (Ірляндія). — Якби не було політичної боротьби і сварні в Ірляндії, то не було би в тім краю місця для злочинів. Так говорив кардинал Мекрори. Ми всі, як би не ріжнилися в поглядах, любимо Ірляндію, — казав кардинал — то чомуж один одному того не признає?

РОЗБИВСЯ НІМЕЦЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

ОСЛЬО (Норвеґія). — Наїхав на скалу і розбився німецький корабель „Дрезден" з 980 прогульковцями і 360 особами з присдуги. Згинули кілька осіб, а решту виратувано.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МИТРОПОЛИТ ПРО КООПЕРАЦІЮ

У Львові відбулося дня 3 червня посвячення Прапору Української Кооперації, в якому взяли участь коло 15,000 Українців. Вже само число учасників свідчить, що це була величава народня маніфестація. На те свято привезено теж на візку схорованого митрополита Андрія, котрий виголосив дуже знаменну промову, в якій між іншим зясував відношення епископів і духовенства до народу і народньої праці. А те відношення опер митрополит на словах Христа: „Я прийшов не на те, щоби мені служили, а на те, щоби служити".

Опираючися на словах апостола Павла, заявив митрополит, що священики й епископи є довжниками народу і тому готові йому служити, де лише можуть, та сплачувати тим робом свій довг. „Кооперація — говорив митрополит — це потіха народу, то потіха наша. На кооперації в переважній части опирається добробут народу. Через кооперацію, через организацію, через скупчування наших сил, через порядок і єдність у продукції й у торговлі ми в десятеро множимо наші економічні сили, наш добробут". А далі: „Хай Українська Кооперація розшириться на всі села й міста, де жиють Українці, нехай зорганізує всіх хліборобів, промисловців і торговців, нехай лучить інтелігенцію з робітниками й нарід з духовенством та нехай виховує будуче покоління у поняттях твердого сповнення всіх своїх обовязків, інтенсивности в праці, чесности в інтересах, словности в додержанню умов".

І важне те, що сказав митрополит до тих, з яких мають виховатись будучі священики: „А вас, присутніх тут питомців Духовної Семинарії і слухачів нашої Богословської Академії, взиваю до живої участи в преважній справі кооперації. Користайте з часів ферій і де лише будете, помагайте кожній корисній для народу организації, а передовсім цінній нашій і славній кооперації".

До того всього додав митрополит ще свою віру, що Українська Кооперація виробить і виховає серед нас християнські горожанські чесноти, а оперта на Христовому законі, обніме, зорганізує й розвине всі економічні спроможности нашого народу.

Закінчив митрополит свою промову згадкою за наших славних предків, які певно теж радіють тим святом, як і теперішнє покоління: „Хай память про наших предків піднесе це торжество, хай воно буде благословене".

Ціла промова митрополита викликала надзвичайно сильне враження, бо була просякнута таким правдивим християнським духом, який мусить переконувати, і таким патріотизмом, який притягає й обєднує.

О. С.

ЖИДІВСТВО Й ХРИСТІЯНСЬКА ЕТИКА

Дуже актуальною квестією стала тепер квестія жидівська з одної сторони, а з другої — квестія християнської етики і її відношення до дражливих питань щоденного життя.

Цікаве світло кидає на ці питання одна подія з польського життя, дуже цікава і для нас, а про яку не в цілій польській пресі зможете прочитати, бо в більшости ґазет все про неї зістало сконфісковане.

У кардинала Каковського зявилася депутація жидівського рабінату з меморандумом, у якім вона „в імені жидівського духовенства Річи Посполитої Польської" просила кардинала взяти в оборону польських Жидів проти нагінки деякої частини польської молоді, яка ширить антисемітизм. І не тільки взяти в оборону, але й „видати пастирську відозву до всіх вірних католицької церкви", щоби вони не виступали проти жидівства.

Щож на те відповів епископ-кардинал? Кардинал Каковський відповів, що він „осуджує всякі насильства й ексцеси, з якоїб сторони вони не походили"; що „розвязування навіть найскладніших квестій повинно відбуватися в згоді з наказами етики Христа"; але звернув увагу рабінів про непокоючі обяви „провокування й образи релігійних почувань християн зі сторони Жидів". При цім кардинал звернув увагу на інсценізовану з Москви „безбожницьку пропаґанду" (якої жертвою, додамо від себе, паде нераз і наше сільське населення), пропаґанду з образою хреста, священиків, літурґії і т. д. (як це робиться в Москві), яку ведуть переважно жидівські елементи. Кардинал назвав одного з ініціяторів цеї антихристіянської пропаґанди, Жида Давида Яблонського, видавця „Вольномисьліцеля", який спеціяльно серед люду розповсюднює безбожницьку газету „Блиски". Назвав кардинал і інші блюзнярські статті в „Літераріше Блетер", в „Опінії", в ґазетах, видаваних Жидами. Кардинал не винуватить за цю пропаґанду рабінів, але дивується, чому „жидівська суспільність, що так одностайно і солідно виступає в обороні своїх інтересів", не вплине на цей відлам жидівства в дусі пошанування релігії християнської. Колиб тих антихристіянських виступів комуністичної молоді, переважно жидівської, не було, то напевно не булоб і тла для антисемітської акції.

Не думаємо тут виступати по жидівській, чи по польській стороні. Хочемо лише звернути увагу на те, як такі квестії повинні бути трактовані. І у нас таксамо. Не є тайною, що кождий процес КПЗУ (комуністичної партії Західньої України) показує нам нових обвинувачених — Жидів, та що як „західні Українці" виступають Цвібельдуфти, Каценельсони, Розмаріни і Ліфшіци. Кождий, хто цікавиться політичними процесами в Галичині, знає, що так є. І знає, що ті Ліфшіци називають відбудову внашої кооперації „тихим погромом", накликають польську владу боротися з українською кооперацією і мають відвагу називати себе українською партією (КПЗУ), щоби деморалізувати наш нарід і накидати йому панування Ліфшіців, спершу ідейне, потім дійсне. Оті Ліфшіци звертаються теж до українського політичного проводу вплинути на те, щоб не ширилася серед Галичан антисемітська аґітація. Трактують справу однобічно: домагаються прав і привілеїв для себе й іґнорують елементарні життеві потреби народу, серед якого жиють.

І нам треба їм відповідати так, як відповів кардинал Каковський рабінам. Антисемітизм не зникне так довго, доки Жиди не виступлять зорганізовано проти тих Жидів, що понижують релігійні, політичні й культурні цінности народу, серед якого жиють. На Великій Україні ми забули про це і в результаті дочекалися Троцького, Кагановича і Лейтеса, що сплюндрували і скатували наш край.

ОРІЄНТАЦІЇ Й КОНЦЕПЦІЇ.

Був час, коли кождий український патріот уважав за перший свій обовязок віднайти відповідну „орієнтацію" й накинути її своїм не менш патріотичним землякам. Ті в свою чергу вигадували свою „орієнтацію" і висували її всупереч тої, яку намагався накинути їм інший український патріот. І саме тому, що кожний з тих винахідників „орієнтацій" уважав свій винахід за єдино відповідний („авторська" амбіція відіграла тут чималу ролю), то між тими „патріотами" починалася завзята боротьба, і то в такій мірі, що вони навіть не помічали, як з українських патріотів переверталися на патріотів тих країн, на які орієнтувалися. Бо „орієнтацією" серед політиків на Україні, як писав Липинський у своїх „Листах до Хліборобів", називається спосіб знайти собі поза межами України союзника, запевнити його в своїй безмежній відданности і, одержавши в той спосіб його ласкаву допомогу, захопити з цею допомогою владу над своїми земляками..." (с. 3.—4.).

„Замісць давати своєму громадянству ясні образи спільних хотінь, — пише він далі — вказувати ясні способи для їх здійснювання і піддержувати силою духа тих людей діла, що ці ідеї беруться здійснювати, українська інтеліґенція стає головним продуцентом орієнтацій і прибраних в партійні програми ріжних маґічних заклинань" (с. 462).

Покійний Липинський дуже не любив української інтеліґенції і нагромаджував над її головами силу ріжних обвинувачень, що є почасти правдиві, а почасти перебільшені. Гріх „орієнтацій" зокрема не є гріхом пізнішої української інтеліґенції, а можна сказати — історичним гріхом загалом українського патріотизму. Д. Андрієвський в „Розбудові Нації" (1932 р. кн. III.—IV, с. 61), писав цілком вірно: — „Завжди так (у нас) бувало, що коли один визначний діяч „орієнтувався" на сусіда, то другий на іншого, і від їх боротьби в середині було все більше шкоди, як користи від зовнішнього союзника. Хмельницький хотів був покористати з союзу з Московщиною, від якої мусів шукати потім охорони в союзі зі Швецією — Е. О.)... та після нього Виговський кинувся в обійми Польщі і наклав за це головою від польських рук. Коли Дорошенко тримав із Туреччиною, то Брюховецький накладав із Москвою, хоч пізніше й сам мусів був збунтуватися й також був скараний на горло... І так протягом соток років серед змагань за державність і самостійність питання орієнтації й союзу з одним з наших історичних ворогів проти другого, ввесь час ріжнило й сварило українських патріотів".

Лише з поширенням серед українського громадянства націоналістичної ідеольоґії, починається відкрита боротьба проти „орієнтаційних" настроїв. Замісць „примату зовнішньої політики над внутрішньою" все впертіше висувається український націоналізм, „примат внутрішньої політики над зовнішньою", все більше поширюється погляд, що наша зовнішня політика лише тоді може бути успішна, якщо спиратиметься на дійсні зорґанізовані внутрішні сили. Зрештою вже Липинський цілком справедливо вказував, що „всі наші орієнтації, і добрі і недобрі, мають одну спільну рису: вони звільняють політиків на Україні від тяжкої внутрішньої, орґанізаційної будуючої політичної праці, яка зовсім зайва там, де завдання політично зорґанізувати рідну землю й рідну націю покладається відповідною орієнтацією на ту чи іншу зовнішню силу".

В наслідок поширення націоналістичних ідей, самий термін „орієнтація" зробився в народніх українських масах непопулярним, і ті українські політики, що наважились би висунути тепер якусь „орієнтацію", напевно зустріли би глузливі посмішки та вигуки „ганьба".

Проте, з одної крайности, ми, як то завжди буває, готові перейти в іншу. Віддаючися справам внутрішньої орґанізації народніх мас в середині, ми є готові взагалі махнути рукою на закордон, або, в найліпшому разі, виробити собі якусь „концепцію", яка дозволяла би нам дивитися на світ Божий невидючими очима. Недавно довелося мені читати в одній доповіді про нашу закордонну політику, таку багатозначну фразу: — „Політичні констеляції та наростання конфліктів не зміняються з дня на день. Вони є досить постійні". Отже досить визначити **раз на все** ці „політичні констеляції" та сучасні „конфлікти", щоби мати готову „концепцію", як буселю серед моря всіх можливих міжнародніх подій. Небезпека подібної „концепції" є не менша, як була небезпека „орієнтацій", бо вона **присипляє** здатність розбиратися в міжнародніх подіях та в розвитку міжнародніх констеляцій, які, всупереч вище зазначеному поглядови, **зміняються** в останніх роках з казковою швидкістю. Правда, щоби надати твердого ґрунту під постійні й незмінні „концепції" міжнародньої політики, їх ставиться ніби в площину таких незмінних факторів, як ґеографічна структура країни, або — загалом її неополітичне становище.

Але як що в минулому ґеографічна структура країни й могла визначати міжнародню політику тої країни, бо внаслідок обмежених способів комунікацій ставила ту країну в безпосередню залежність від тих чи інших її сусідів, в наших часах ґеографія, як і взагалі всяке фізичне оточення, не відограє більше рішаючої ролі. Колись надавалося рішаючого значіння ріжним „природнім кордонам", рікам, горам тощо, тепер, з перевагою авіяційної зброї над всякою іншою, ці „природні кордони" тратять усяке значіння, а набирають значіння не близкість чи далекість тої чи іншої країни, але її промислова та духова **активність або пасивність**. Що могло би бути спільного — в неґативному чи позитивному змислі — між Японією й Італією, віддаленими на тисячки кільометрів, — але поширення японської торговлі так сильно бє по Італії, що вона займає тепер рішучу антияпонську позицію. Під впливом німецької расистської ідеольоґії в нас почало поширюватися своєрідне обожування території, ґрунту, як справжнього джерела й первопричини всіх людських вчинків, а в тому і міжнародньої політики. Це означає зводити незвичайну складність життя взагалі **до одного лише** його складника; це значить — спрощувати всі життеві людські проблєми. „Перебільшення, щодо впливів фізичного оточення на зміни, які відбуваються в структурі людини, — пише швайцарський дослідник расового питання, Питард, професор женевського університету (вкнизі „Ля рас е л'історії" — виявляють нам тенденцію легкого пояснення, прикладання закону найменшого зусилля... Я не хочу дати тут зрозуміти, ніби я зовсім не визнаю впливів оточення. Але не можна їх перебільшувати, — бо на них занадто зручно спертися, коли хочеться розвязати якесь важне питання, і тому треба покласти цьому край, і не давати молоді цієї подушки лінощів". (с. 16—18).

Саме так. Якщо „орієнтації" свідчили про наші лінощі у внутрішній нашій політиці, то „бажання" знайти якусь постійну „концепію" засвідчує про наші лінощі в ділянці закордонної політики. Лінощі, очевидячки, все були і все ще залишаються нашим головним гріхом, проти якого треба постійно змагатися.

Евген Онацький, Рим.

Н. К.

ГАЙДАМАКА КОСМАТИЙ.

(Історичне оповідання).

— 4)

— Хан викручується, що тепер не має грошей, бо податки ще не збірані. . Прийди за два-три місяці.

Хан справді так сказав був Юсуфови, передаючи ним для Мурдоулата десяту часть суми, яку зобовязався був дати за Фатьму. Юсуф сховав ті гроші для себе, кажучи опришкови, що хан нічого не дав. Опришок не знав сего. Знав лиш те, що за Фатьму від Селіма ніяких грошей не дістане. Хотів бодай дістати назад хабара, якого дав Юсуфови за його протекцію.

— Юсуф ефенді! — промовив. — Платячи тобі за те, що ти мені дав таку роботу, я дав тобі частину сподіваного зарібку. Я на тій роботі не заробив нічого, тож і тобі нічого не належиться.

— Не заробив? — відповів Юсуф обурений. — Ти заробив дуже богато, тільки, що той зарібок дістанеш, аж ханови принесуть податки. Не бійся, твоє не пропаде. Я припильную.

Мурдоулат махнув рукою, закляв і пішов. Став промишляти, як би то на Селімі пімститися.

Російські війська під командою князя Долгорукого стали під Перекопом. Їх ціллю було знасилувати кримську орду, щоби виповіла Туреччині підданство, і пішла під протекторат Росії.

Хан Селім знав, що не його сила опертися. Поминувши се, що Крим напору Росії не видержав би, Бахчисарай не був безпечний для нього чеоез внутрішнього ворога. Тим внутрішнім ворогом були Ширини-Гераї, котрі мали багато прихильників.

— В Кафі, під боком турецького намісника і під охороною турецького ґарнізону буду цілком безпечний, — погадав Селім і приказав якнайбільшій тайні свої скарби і свій гарем під сильним конвоем вислати до Кафи. Заки сам втік, скликав до себе раду татарських вельмож.

З мінаретів Джума і Джамі, себто з бахчисарайського двірського мечету, роздався спів муедзинів. Ворота сусіднього двора Ширинів відчинилися. З них виходили один по однім султани і мурзи з роду Ширинів, сідали на коні і поволи, повагом їхали до двора хана. Між обома дворами не було більше як пятьдесять кроків. Можна би дуже добре зайти пішки. Та старинний церемоніял казав, що на раду до хана треба їхати кінно, ще й по старшині.

На вулици стояла юрба народу і призиралася величавому походови. Останній їхав Ширин-Аділь-Шах-мурза. Вже всі були на хановім подвірю. Аділь-шах спізнився, бо його араб зноровився.

— Гарний кінь, — сказав голосно хтось з юрби. — Щастя, що кафанський паша не бачив його.

— А що було би, як би побачив? — спитав Аділь.

— Вкрав би, наслаючи на нього опришків, або дав би за нього всі Черкески з гарему.

— Свої маю, — з усмішкою сказав Аділь. — І ті надоїли.

— Я знаю одну таку-грецьку квітку, що ви і два такі араби дали би за неї.

— Справді? Як вона зветься?

— Астра! — відповів незнакомий, і щез у юрбі.

— Аділь стрясся і погадав:

— То мабуть Гасан від Хажі-Оглу.

Звернувшися до людей, що обступили його, спитав:

— Хто то був?

— Ніхто його тут не знає, лиш один Юсуф-ефенді. Приходить з гір, заходить до Юсуфа і вертається в гори.

Мурза віхав у ворота ханового двора і глянув на Соколину башту. Звдтам звичайно жінки хана гляділи на зїзд мурз і султанів. Нині бистрі очи Аділя зараз завважили, що башта пуста.

На головнім подвірю все бувало повно челяди, урядників. Нині подвіря було пусте.

— Звідки той опришок знає, що у мене Астра? — погадав Аділь. — Не підсміхавсь би так, як би не знав, що вона у мене. Треба пильнуватися, бо готов Жидівку вкрасти для мене, Гречинку від мене...

Аділь зліз з коня і пішов в сторону цвинтаря. При фіртці сиділи Юсуф і незнакомий з гір. Побачивши Аділя, Юсуф підвівся, незнакомий сидів далі. Гадаючи, що то може Гасан, Аділь хотів побалакати в чотири очі. Щоби на хвилину спекатися Юсифа, сказав до нього:

— Юсуф-ефенді! Я стояв би за тебе на сторожі вічного спокою великих владик, як би ти був так добрий і пішов довідатися в Джамі, коли туди піде наш володар, нами всіми шанований наш хан.

Юсуф відійшов. Аділь звернувся до незнакомого і пронизливо заглянувши йому в очи, спитав:

— Хаджі-Оглу здоров?

Заскочений таким питанням, відповів виминаючо:

— Я не з його стада чабан. Я маю свої вівці.

— Свої вовки, ти хотів сказати. Шкода, що ти не вовк з тічки Хаджі-Оглу, — сказав Аділь, розчарований, бо то не був той, за кого він його мав.

— Чому шкода?

— Не з тобою про се балакати... Гадаю, що той другий ще прийде... Хаджі-Оглу обіцяв...

Опришок знав, що Гасана Хаджі-Оглу вислав десь, тож спитав:

— Обіцяв прислати Гасана?

— Ти справді не Гасан?

— Опришок підвівся і промовив поважно:

— Я Мурдоулат. Звуть мене Чатир-беєм, себто князем тих гір, де моє гніздо... Гасана мабуть задержало щось по дорозі. Як не прийде зараз, то я виконаю твій приказ, мурзо.

— Не маю до тебе довіря.

— Не віриш мені?

Мурдоулат розгорнув сорочку. На грудях, покритих рідким волосям, на червонім мотузочку висів шкіряний мішочок, на котрім шовком вишите було імя Хаджі-Оглу.

— Тепер вірю тобі. Та ти сам один не вдієш нічого.

— Мої люди недалеко відси. Я привів їх і прийшов сюди, бо надіюся дістати тут роботу.

— Нині в ночи маєш час?

— Як треба, то маю. Де ставитися?

— Буду ночувати в Чуфут-Кале, у муфтія.

— Ширин-Аділь-шах-мурза ...у жидівського муфтія?

— Се не твоє діло. Хаджі-Оглу знає причину... Як прийдуть твої люди, заведи їх в Йосафатову долину, коло Чуфут-Кале. Там лиши їх з возом. Сам прийди до мене. Я вже буду у муфтія. Аж тоді скажу тобі, на що ти мені потрібний.

З мечету надбіг Юсуф. Аділь відступив від опришка.

— Сталося нещастя! — сказав Юсуф, — наш володар занедужав. Та всеж таки просить зійтися в саді суду. Калга-султан і Нуредіж-султан вже сидять там.

Аділь пішов у другі ворота. Його кінь ступав за ним.

По відході Аділя Мурдоулат промовив до Юсуфа:

— Тепер коло нас нема нікого. Я нині прийшов до тебе, ефенді, довідатися, що у вас чувати. Москалі їдуть на вас. Що Селім гадає зробити? Покоритися?

— Мої уста замкнені урядовою тайною. Відчинити їх годен тільки золотий ключ Хаджі-Оглу і його товаришів.

Мурдоулат виймив гаманця.

(Далі буде).

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ДЖАНСТАВН, ПА. Відділ 300 повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, щоб прибули на піврічні збори в неділю, 24. червня до церковної галі на Вудлянд Еве. і Максон. Є важні справи до полагодження. Уряд і контр. комісія здадуть звіт за пів року. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости. — Михайло Гладьо, предс.; Стефан Загродничий, скарб.; Андрій Годчак, секр., 335 Decker Ave., Johnstown, Pa.

В ТЮРМІ

Ранок сіріє, на день зоріє,
Осока з тиха шумить.
Нічка минає, день надпливає,
Настрічу сонця біжить.
В широкім полі шумлять, як море,
Трівожні стони і жах,
Кличі страждання, що там знущання
Запанували в тюрмах.
Розпучні крики, немов музики,
Постійно рвуться зза крат,
Що від побоїв, тортур проклятих
За волю гине наш брат.
Кругом тополі мабуть доволі
Слухали криків сумних:
Стоять понуро, лиш чорні тіни
Мов слідять вартових,
Що мірять оком, йдуть крок за кроком,
А вслід за ними ключар
Став на хвилинку, глянув в щілинку,
Кричить: він зрадник, бунтар!
Полинув гомін, а з тюрми стогін
Шепотом в крати відбивсь,
Як за Вкраїну, за святу волю
Побитий вязень молився...
Сумний же ранок, скрегоче замок,
Ключар по свому ревить:
„Беріть! Це зрадник, бандит він підлий!"
Він, як заклятий, мовчить.
Вже відчинив він залізні двері;
В куточку видно тапчан;
Вязень опухлий лежить на ньому,
Ледви що дише він сам.

А на нім рани, збили тирани,
Тіло синіє, як боз.
Кати по свому кричать, а в ньому
Знов пробігає мороз.
З очей не зводять, люто підходять,
Знову на допит беруть.
Закон так каже: хай трупом ляже.
Налів мертвого ведуть.
В місце прибули, двері замкнули,
Почався допит дивний...
Кати горлали, буки свистали,
Крик виривався страшний.
Без серця, віри, били без міри,
Щоб досягнути мети,
Свою побіду; щоб до обіду
Вже неживого знайти...

Сонце вставало, мов заглядало,
Звідкіль крик, стогін так рвесь,
Що морським плесом ген-ген полями
В світи просторі несесь.
Соняшний промінь стрінув цей стогін,
Трівожну вістку і жах.
Мов підкрадався, все приглядався:
Так діесь в клятих тюрмах...

Катуйтеж, люті, тих, що закуті,
Живий дух жити буде.
Нашій неволі, вашій сваволі
Ще час рахунку прийде!

М. Костишин.

З ЮВИЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

ЙОНГСТАВН, О.

Ювилейне Свято.

Заходом відділів У. Н. Союза, 140, 218, 230 і 274, відсвятковано в нас дня 13 травня 40-літний ювилей нашого Батька-Союза.

Свято розпочалося панахидами за померших основників і членів У. Н. Союза, які відправлено в обидвох церквах, українській католицькій і православній.

По панахиді виголосив о. Іван Забава зворушаючу проповідь, в якій підніс, що найстарша українська організація в Америці зачала свою добродійну працю з Богом і Бог допоміг тій організації розвинутись до цеї міри, що її діяльність записана золотими буквами в історії української іміграції в Америці. Того всього доконала солідна й чесна праця, яка заповідає, що ми діждемося ще того, що матимемо в У. Н. Союзі 150,000 членів і $25,000,000 маєтку.

Ювилейний концерт відбувся в домі У. Н. Помочі. Свято відкрив гром. Йосиф Білик, предсідник Ювилейного Комітету. А з причини недуги передав дальший провід гром. Д. Стецькому, секретареви Комітету. Цей забрав слово й привитав гром. М. Мурашка, головного предсідника У. Н. Союза й адвоката О. Малицького, головного контрольора У. Н. Союза, а далі всіх гостей і відділи У. Н. Союза та відділи У. Р. Союза, Провидіння, У. Н. Помочі й політичні клюби.

Потім хор „Боян", під проводом п. Льва Кухтина, відспівав американський гимн, а по нім гимн У. Н. Союза. Опісля віддеклямувала п. Софія Скубяк „Витай нам, Батьку". Далі слідували желання, зложені У. Н. Союзови. Від 135 від. Провидіння говорив о. Іван Забава, від 123 від. У. Н. Помочі гром. Стефан Ворожбит, від 96 від. У. Н. Помочі пані Анастасія Циктор, а в імени 6 відділів У. Н. П. в Йонгставн о. Максим Весоловський, від 153 від. У. Р. Союза гром. Михайло Іванчак, від Політичного Клюбу при укр. гр.-кат. церкві гром. Микола Винник, котрий при желанню вручив китицю квітів.

Всі повищі бесідники висказали велике признання У. Н. Союзови за його працю для освідомлювання українського робітництва в Америці та за його щедру допомогу, матеріяльну і моральну, нашому Рідному Краєви. Також висказали побажання, щоби в часі 50-літнього ювилею У. Н. Союза всі наші запомогові організації були злучені в один сильний Український Народний Союз.

Потім забрав слово гром. Микола Мурашко, головний предсідник У. Н. Союза, котрий виголосив довший, річевий реферат, повний фактів і чисел, з яких виднїла історія нашої організації, історія її праці й посвяти для добра нашої еміграції й українського народу взагалі. Реферат вислухано дуже уважно, а референта нагороджено за його слова щирими оплесками.

Деклямували по українськи: гром. Остап Павловський і гром. Северин Семедяк, а по англійськи панна Марія Лодин. Всі вони члени У. Н. Союза. Між деклямаціями співав хор українські пісні.

По англійськи заговорив до молоді адв. Омар Малицький, головний контрольор У. Н. Союза. Він підкреслив, що коли діти люблять і шанують своїх родичів, то тимсамим мусять любити ту землю, з якої вийшли їх батьки, і ті інституції, які вони побудували. А як так будуть думати, то таке думання мусить їх завести в ряди У. Н. Союза. Бесідник сам не може віджалувати, що так пізно став членом У. Н. Союза. Сам на собі переконався, скільки він нажив доброго, будучи в рядах такої ідейної організації, якою є наш У. Н. Союз. І та промова викликала сильне враження на старших і молодих.

Спільну деклямацію „В 40-літний Ювилей У. Н. Союза" виконали наші молоденькі членкиці У. Н. Союза: Катерина, Ольга й Ева Недоступ і С. Скубяк. Як звились на сцені ті, яких їх назвав головний предсідник М. Мурашко, ангелята, то ледви було їх видно, але голоси їх було чути по цілій галі. Публика аж запирала дух у собі, щоби схопити кожде слово малих декляматорів, що виступили під проводом 6-літньої Катерини Недоступ. А як дійшли діти до того місця, де кажеться „Як батьків зріднють лави, діти і внуки його славу збережуть", то майже в кождого присутнього видно було в очах сльози, а многі то таки розплакались на добре. По останніх словах „Хай лунає пісня дужа, слава, слава для Союза" — оплескам не було кінця. Тревали яких 10 минут, поки не вийшла мала Катруся та надпрограмово не виголосила казки про діда й бабу.

Зворушений головний предсідник забрав ще слово, подякував за зложені У. Н. Союзови желання і заявив, що, маючи такі діти, як ми їх тут бачили, будучність У. Н. Союза запевнена. Потім говорив ще окружний Союзовий лікар д-р М. Тимочко на порушені на святі теми. Секретар Д. Стецьків подякував усім, що причинилися до звеличення Ювилейного Свята й свято закінчено відспіванням „Ще не вмерла" і „Не пора".

По концерті відбулася мала перекуска для уряників з запрошених відділів, де був гостмейстром адв. О. Малицький. І тут говорено на тему збільшення Союзових рядів молодими членами. Потім всі пішли на галю, щоби бути разом з молоддю, яка весело забавлялася.

Присутній.

НАДІЛЕНІ ПРОПАМЯТНОЮ ВОЄННОЮ ВІДЗНАКОЮ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ.

Українська Стрілецька Громада подає доповнений і поправлений спис старшин, стрільців і військових урядовців, поселених в Злучених Державах, що брали участь у визвольній війні в роках 1918—19—20 у рядах Української Армії, й є наділені Пропамятною Воєнною Відзнакою У.Г.А., відповідно до військових степенів, які вони займали в Українській Армії:

Полковник У.Н.Р.: Кедровський Володимир.

Полеві курати: о. Білонь Петро, У. Н. Р.; о. Сембратович Лев Ісидор.

Сотники: д-р Галан Володимир, Горохівський Василь, Федитник Михайло, Чиж Ярослав.

Поручники: Батюк Антін, д-р Дубас Павло, д-р Клодницький Володимир, Тарас Михайло, д-р Тарнавський Омелян.

Четарі: Білоган Осип, Воробець Микола, Галичин Дмитро, Гриневецький Модест, Громяк Михайло, Матас Іван, д-р Мишуга Лука, Салюк Григорій, Свистун Теодор, Сенів Гриць.

Хорунжі: Градовський Андрій, Дяків Василь, Кумановський Олекса, Луцейко Осип, Мостенський Михайло, Чемний Михайло, Чорноокий Петро.

Підхорунжі: Ляхович Володимир †, Ляхович Евген, Шкробало Василь.

Капельник: Гайворонський Михайло.

Санітарні сестри: Подолагвоздь Іванна, Скубова Марія.

Булавні: Коверчук Петро, Нагайло Василь, Павлишин Іван, Перчак Дмитро, Федусь Теодор, Чорнюк Дмитро, Щирого Стефан.

Старші десятники: Барабаш Іван, Близнак Микола, Зайшлий Стефан, Іванів Максим, Клімовський Володимир, Корбецький Іван, Кривий Андрій, Лев Семен †, Личак Семен, Малетич Матвій, Мисак Стефан, Петрович Василь, Плитяк Ілія, Пришляк Василь, Смик Олекса, Стецкович Іван, Фенчинський Михайло, Чех Михайло.

Десятники: Баранюк Юліян, Білик Микола, Бойчук Микола, Бутрин Антін, Грицишин Григорій, Драгінда Евген, Клак Іван, Кушнір Володимир, Лоняк Василь, Максимович Миколa, Мельник Петро, Нагорняк Іван, Онуфрів Онисим, Пилипяк Дмитро, Стефаняк Ілько, Чучман Павло.

Вістуни: Багрій Дмитро, Баран Юрко, Бдзіль Іван, Вовчко Микола, Волянський Яків, Ворончак Микола, Височанський Іван, Іванюк Микола, Кобзан Іван, Коваль Павло, Куропась Стефан, Липецький Лев, Маливяк Микола, Мельник Дмитро, Подола Тома, Пристай Роман, Смик Лука.

Старші стрільці: Білецький Григорій, Дмитрик Михайло, Пришляк Фелікс, Радинський Теодор.

Стрільці: Андрухів Петро, Бабінський Василь, Банах Іван, Баран Дмитро, Баран Михайло, Барилка Павло, Бек Іван, Будзар Іван, Бундз Василь, Бурий Семен, Винник Михайло †, Вівчар Михайло, Волошин Василь, Гаврилко Яків, Гайворонський Петро †, Галичин Михайло, Ганович Петро, Гарасимів Пилип, Гринчишин Павло, Гельнер Іван, Гудзей Павло, Журавецький Петро, Земледух Михайло, Кавка Семен, Канюка Василь, Карніш Михайло, Кінаш Григорій, Костерка Петро, Коцюбій Василь, Кругляк Іван, Курич Максим, Лазечко Іван, Лазечко Петро, Лазута Максим, Лозинський Гнат, Лопушанський Лука, Мазур Михайло, Маланяк Константин, Марчак Гнат, Медвідь Михайло, Мендак Олекса, Микитка Іван, Миленький Іван, Морохівський Василь, Найда Іван, Небоженко Михайло, Олешко Іван, Павліш Стефан, Пасічник Митро, Пастернак Іван, Перчишин Микола, Петруськ Василь, Побуцький Іван, Полюга Михайло, Попович Іван, Проць Василь, Сорока Ілько, Стояновський Василь, Чучман Павло, Шнира Михайло, Штельмах Михайло, Яблінчук Михайло, Яремко Микола.

Військовий урядовець: д-р Цегельський Льонгин.

Бувші члени Української Галицької Армії, що мають право на признання Пропамятної Воєнної Відзнаки У.Г.А., а не мають її досі, нехай голосяться до секретаря Укр. Стрілецької Громади:

Dr. PAUL DUBAS,
1430 W. Girard Avenue,
PHILADELPHIA, PA.

Управа У. С. Г.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Вільні Козаки, від. 116, повідомляє всіх членів і члениць, що півручний мітінг відбудеться в неділю, 24. червня, в годині 3-ій пополудни, в українській гали, 18 Вудлянд вул. Буде справоздання контр. комісії за 6 місяців і полагодження недокінчених справ за минувших 3 місяці. Хто з членів хоче календар У. Н. Союза на 1935 рік за оплатою 30 ц., нехай зголоситься до секретаря. Довгуючі члени нехай заплатять свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. Родичі, сповнім свій обовязок і впишім свої діти в члени У. Н. Союза. — Михайло Луданський, предс.; Йосиф Паславський, кас.; Павло Стадник, секр.

МЕМОРІЯЛ У СПРАВІ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ

НА ДНЯХ ПОЯВИТЬСЯ ДРУКОМ БРОШУРА, В ЯКІЙ БУДЕ ПОМІЩЕНИЙ МЕМОРІЯЛ "ОБЄДНАННЯ", ВИСЛАНИЙ ДО ВАШИНҐТОНУ В СПРАВІ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ ПІД СОВІТАМИ ВРАЗ З РЕЗОЛЮЦІЄЮ, ВНЕСЕНОЮ В АМЕРИКАНСЬКІМ КОНҐРЕСІ В СПРАВІ ТОГО ГОЛОДУ.

ОСОБИ ЧИ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ БАЖАЛИБ ВИКОРИСТАТИ ОТСЕЙ МЕМОРІЯЛ ДЛЯ ОСВІДОМЛЕННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В СПРАВІ ПОЛОЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ПІД СОВІТАМИ, ЗВОЛЯТЬ ЗГОЛОСИТИСЯ НЕГАЙНО З ЗАМОВЛЕННЯМ ТОЇ БРОШУРИ, БО НАКЛАД ЇЇ ДУЖЕ ОБМЕЖЕНИЙ. ЦІНА ЗА ПРИМІРНИК ВИНОСИТЬ 25 ЦЕНТІВ. ЗВЕРТАТИСЯ НА АДРЕСУ:

SVOBODA
83 GRAND STREET JERSEY CITY, N. J.

ЩО ДАЄ ДОМОВЛАСНИКАМ ЗАКОН ПРО ПОЗИЧКИ ІМ.

„Ню Йорк Таймс" подає такі приклади, хто і як може отримати позичку на підставі нового закону.

1. Домовласник, що раніше робив поправи свого дому, вже кілька років не міг цього робити. Він не має й тепер грошей на поправу дому. Що він має робити?

Відповідь: Має піти до льокального банку, чи якої іншої інституції, що позичає гроші на доми. Там він має дати точне обчислення вартости направи, яку буде робити контрактор. Коли позичкова інституція визнає домовласника кредитово-здібним, то вона тоді дасть йому позичку, але гроші буде виплачувати контракторови в міру викінчення ним роботи.

Цю позичку домовласник має потім сплачувати ратами в часі від 1 до 5 років. За позичку платиться 5% відсотків. 80% цієї позички закон гарантує позичковій інституції, а тому вона й ризикує давати такі позички.

2. Домовласник має дім вартости 10,000 долярів. Має на домі моргедж на 2,000 долярів. Тепер хоче зробити прибудову вартости 2,000 долярів. Що він має робити?

Відповідь: Він має робити те саме, що й перший домовласник. Позичку будуть виплачувати контракторови. Тому, що він має моргедж, позичкова інституція може домагатися збільшення цього моргеджу, чи затягнення другого моргеджу, коли перший моргедж не був у ній затягнутий. Цю позичку також мається сплачувати ратами на протязі 1 до 5 років, як буде умовлено.

3. Домовласникови прийшов час платити моргедж, але він не має чим. Що йому робити?

Відповідь: Він має піти до інституції, що тримає цей моргедж, і домагатись асекурованого урядом моргеджу на 20 років, по 5% відсотків. Такий моргедж видають, якщо він не буде вищий 70% вартости.

4. Власник землі хоче будувати дім вартости 10,000 долярів, а грошей на це не має. Що він повинен робити?

Відповідь: Він має піти до позичкової інституції, яка має повновласть від уряду видавати позички на будування на реченець шість місяців. Це має робити тому, що моргедж видається лише на готову будівлю. Коли дім буде викінчений, тоді він може дістати довгоречинецевий (20 років) асекурований урядом моргедж від відповідної позичкової інституції.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Гості з Литви.

Від 15 до 17 червня перебували в Филаделфії визначні Литовці, прибувши з Литви, а то: о. д-р Фабіян Кемешіс, дійсний професор Рільничої Академії, агроном проф. Б. Віткус, і літерат та поет Петро Бабіскіс.

Всі вони промовляли до місцевих Литовців в ріжних справах. Найбільше зацікавлені були акцією о. д-ра Кемешіса, бо він говорив про „Організацію визволення Вильна" та про нахабну політику Польщі супроти Литовців і Українців. Найбільш популярно говорив п. Віткус про стан рільництва на Литві. А літерат п. Бабіскіс зазначив, що йому вже вдалося тут в Америці стрінутися з Українцями і вони зробили на нього якнайліпше враження. Підкреслив, що найбільшим бажанням литовського народу є бачити український нарід вільним і державним.

Казіс Відікавсказ.

СПОРТ І ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В АЛЬБАНІЇ.

У свому побідному поході спорт промостив собі шлях у недоступну країну — Альбанію.

Албанія має 27,539 квадр. км. і коло міліона горожан. Спорту вчать Альбанців італійські інструктори. Італія дає великі капітали на будову пристаней, доріг, електрівень, летунських майданів, для організування міліції, війська, жандармерії.

Спортова альбанська організація „Федерата Спортіве Скіпетаре" основана 1929. року, а підлягає безпосередньо королеви Зогу І. Передтим існувало в Альбанії лише фізичне виховання, до якого обовязані всі молоді Альбанці від 16. до 21. року. Ця організація утворена на спосіб італійського передвоєнного виховання молоді і має військовий характер. Називається: „Енті Комбетаре" — охорона батьківщини. Що року висилає Альбанія десять своїх молодих учителів до військової школи виховання в Фарнесіні біля Риму, щоби вдосконалювалися в спорті та в веденні передвійськового вишколення. Нині має Альбанія 22 інструкторів, які перейшли цю школу. Вони в дальших курсах учать в Альбанії учителів руханки для організування праці для фізичного виховання та спорту. Досі так приготовили більше ніж 440 учителів, а з них 70 інструкторів військового вишколу. Фізичне - виховну програму завели в 251 альбанських школах, до яких ходять 47,000 учеників, а на основі передвоєнної фізичної програми вчаться в школах 11,-660 учеників і студентів, отже загалом майже 60,000 молодих Альбанців.

„Шкіпетарська Спортова Федерація" має свій осідок у Тірані. Філії її в Скутари, Драчі (Дурацо), Ельбасані, Косові, Корчі, Бераті, Дібрі, Вальоні та Гйіно-Кастрі.

Федерація ділиться на три секції: 1) спортових ігор (футбол, теніс, волейбол, бескітбол і рогбі); 2) легкої атлетики, тяжкої атлетики, боксу, плавання, весловання; в 3) секції спеціяльні спорти: наколесництво, мотоциклістика, автомобілізм, стріляння, їзда на коні і т. д.

Тому, що в Тірані (30,000 мешканців) крім військових парад і кінематографічних вистав нема ніяких більших забав, кожні спортові змагання стають тимсамим суспільною подією, а на них бувають представники найвищих альбанських кол, а навіть король Зогу. Княжна Мизеен Зогу є протекторкою всіх альбанських спортовців і бере участь у всіх забавах.

Тяжко в Альбанії за спортові грища, тому що це гориста країна. Більших грищ в Альбанії є всього 10, найліпші є в Скадрі (Скутарі) та Тірані.

СЛУХАЙТЕ

українські радіо - програми Нашого Базару, 151 Ave. A, Ню Йорк, через недогий час кождої суботи від год. 1:30 до 2-гої пополудні зі стації WBNX 1350 k. c. Всі оголошення приймається на кожду програму до пятниці вечора. 145

П. Задорецький.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

На голодуючих.

Центральний Комітет Українських Національних Організацій міста Ню Йорку переслав через Обєднання на голодуючих жертви, зложені слідуючими: 11-тий відділ ОДВУ $15; Тов. „Дністер" $25; Бр. св. Андрея $15; відділ 204 У. Н. Союза $10; Бр. св. Михаїла $10; Укр. православна громада $10; Укр. Демократичний Клюб $5; Тов. Жеребецька Любов $5; Тов. Жіноча Поміч $5.

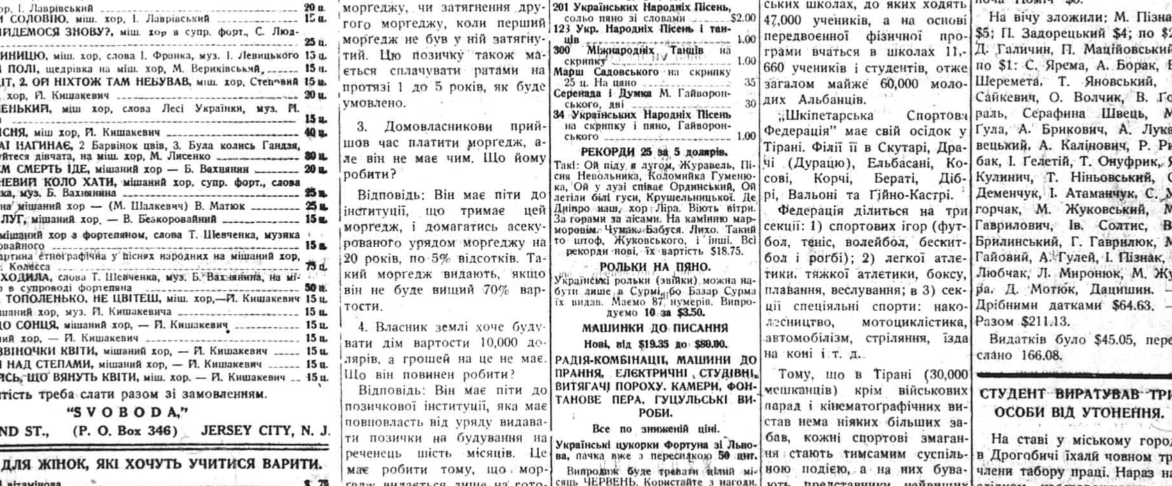
На вічу зложили: М. Пізнак $5; П. Задорецький $4; по $2: Д. Галичин, П. Маціовський; по $1: С. Ярема, А. Борак, В. Шеремета, Т. Яновський, І. Сайкевич, О. Волчик, В. Гораль, Серафина Швець, М. Гула, А. Брикович, А. Лукавецький, А. Калінович, Р. Рибі, І. Ґелетій, Т. Онуфрик, Я. Кулинич, Т. Ніньовський, С. Деменчук, І. Атаманчук, С. Угорчак, М. Жуковський, М. Гаврилович, Ів. Солтис, В. Брилинський, Г. Гаврилюк, М. Гайовий, А. Гулей, І. Пізнак, І. Любчак, Л. Миронюк, М. Жура, Д. Мотюк, Дацишин. — Дрібними датками $64.63. — Разом $211.13.

Видатків було $45.05, переслано 166.08.

СТУДЕНТ ВИРАТУВАВ ТРИ ОСОБИ ВІД УТОНЕННЯ.

На ставі у міському городі в Дрогобичі з'їздив човном три члени табору праці. Нараз наслідком неосторожности човен перевернувся і пасажири почали тонути. Побачив це студент політехніки Абрагам Вайнфельд і, не надумуючись довго, скочив у воду і виратував по черзі всіх, що топилися.

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН.

Тарзан схопив кілька слів мовою тубильців. „Ті Вазири билися, як чорти. Та ми повбивали їх усіх. Коли все було скінчене, капітан убив жінку", сказав один з жовнірів-тубильців, заливаючися сміхом.

Тарзан тепер уже не спускав своїх очей з того жовніра. Нарешті він дочекався, що жовнір вийшов з намету. Тарзан обережно подався за ним. Вибравши найгустіші кущі, Тарзан кинувся на жовніра.

Тарзан міцно стиснув за горло жовніра, так, що той не міг навіть пікнути. Затягнувши його за кущі, Тарзан трохи попустив горло переляканого на смерть жовніра й наказав йому не кричати.

„Як називається той офіцир, що вбив жінку в тій оселі, де ви знайшли Вазирів?" — запитав суворо Тарзан. Переляканий жовнір прошепотів: „Карженов... Іван Карженов".